

Vragen gesteld door de leden der Kamer, met de daarop door de regering gegeven antwoorden

153

Vragen van het lid **Popken** (PVV) aan de Minister van Defensie over *het Europees Defensiefonds* (ingezonden 30 augustus 2019).

Antwoord van Minister **Bijleveld-Schouten** (Defensie) (ontvangen 26 september 2019).

Vraag 1

Bent u bekend met het bericht «TNO lobbyt om Europese defensiemiljarden; Tweede Kamer weet van niets»?¹

Antwoord 1

Ja.

Vraag 2

Waarom moet de Kamer hiervan via de media kennismaken? Kunt u aangeven hoe zich dit verhoudt met uw belofte tot meer openheid? Zo nee, waarom niet?

Antwoord 2

De Kamer is de afgelopen jaren steevast geïnformeerd over het Europees Defensiefonds (EDF) in BNC-fiches, tijdens AO's en door middel van de geannoteerde agenda's en verslagen van de Raden Buitenlandse Zaken met de ministers van Defensie, waar het EDF onderwerp van gesprek was. Ook heb ik verschillende malen schriftelijke vragen over dit onderwerp per brief beantwoord (Kamerstukken 21 501-28, nr. 188 en 21 501-28 nr. 170). Verder heb ik uw Kamer in 2016 het rapport van de Group of Personalities doen toekomen, inclusief een appreciatie (Kamerstuk 33 279, nr. 17). Tot slot heeft de Kamer op 16 oktober 2018 een technische briefing ontvangen over het European Defence Industrial Development Programme (EDIDP), de voorloper van het Europees Defensiefonds.

Vraag 3

Bent u bereid om – met een dringend appel op uw informatieplicht – de niet aan Follow the Money verstrekte gegevens openbaar te maken, zodat duidelijk wordt op welke wijze geld wordt verspild aan de defensieplannen van dronkenlap Juncker? Zo nee, waarom niet en wat heeft u te verbergen?

¹ <https://www.ftm.nl/artikelen/tno-europees-defensiefonds?share=1>

Antwoord 3

In het kader van artikel 68 van de Grondwet wordt gezien of de in het kader van het WOB-verzoek niet verstreekte informatie, waarbij het staatsbelang niet in het geding is, vertrouwelijk met de Kamer gedeeld kan worden. U wordt hierover geïnformeerd.

Vraag 4

In hoeverre klopt de berichtgeving dat Paul de Krom zich inspant voor Nederlandse defensiebedrijven? Kunt u ook aangeven of deze charlatan opkwam voor Nederlandse defensiebedrijven die niet mochten leveren, omdat Defensie meer heil zag in onveilig buitenlands materiaal? Zo nee, waarom niet?

Antwoord 4

De heer De Krom is door de Europees Commissaris voor Interne Markt, Industrie, Ondernemerschap en Midden- en Kleinbedrijf Bienkowska gevraagd om aan te sluiten bij de Group of Personalities. Deze groep had als doelstelling het geven van strategisch advies over de EU-ambities om defensieonderzoek en capaciteitsontwikkeling te financieren.

Vraag 5 en 6

In hoeverre klopt de berichtgeving dat u graag niet-EU landen ziet meedingen in het Europees Defensiefonds? Kunt u aangeven of Defensie hiervoor een lobby voert? Zo ja, op welke wijze?

Kunt u voor elk niet-EU land aangeven waarom zij wel of niet mag meedingen in het Europees Defensiefonds? Kunt u daarbij ook aangeven welke corruptie en kredietwaardigheidsscore elk land bezit? Zo nee, waarom niet?

Antwoord 5 en 6

Het Europees Defensiefonds staat niet open voor landen, maar voor consortia van bedrijven en kennisinstellingen in de EU en geassocieerde landen (landen van de Europese Vrijhandelsassociatie (EVA) die lid zijn van de Europese Economische Ruimte (EER)). Alle consortia deelnemers dienen duurzaam gevestigd te zijn in een EU-lidstaat of een geassocieerd land; het werk dient op Europees grondgebied te worden uitgevoerd. In het voorkomende geval dat een in de EU gevestigd bedrijf of kennisinstelling in handen is van een buitenlandse moederonderneming, kan het bedrijf of kennisinstelling alleen in aanmerking komen voor financiering uit het fonds indien de veiligheids- en defensiebelangen van de EU en de lidstaten niet in gevaar worden gebracht. Hiervoor dient de EU-lidstaat waarin het bedrijf of kennisinstelling gevestigd is garanties af te geven die betrekking hebben op intellectueel eigendomsrecht, gevoelige informatie en het ontbreken van controle van buitenaf. Nederland heeft zich actief ingezet voor deze voorwaarden en is dan ook tevreden over het huidige resultaat. Hierbij moet worden opgemerkt dat de onderhandelingen over het EDF nog niet geheel zijn afgerond. Tussen de Raad en het Europees parlement is een politiek deelakkoord bereikt, waarbij enkele punten nog openstaan. De definitieve uitkomst van de onderhandelingen en het tijdstip daarvan hangen tevens samen met de onderhandelingen over het gehele Meerjarig Financieel Kader (MFK).

Vraag 7, 9 en 10

Vindt u het niet beschamend dat u bezig bent om ons defensiebudget om te vormen tot een snoepkot voor Frans-Duitse wapenfabrikanten, corrupte Oostblok bestuurders en, indien uw krankzinnig plan werkelijkheid wordt, schurkenstaten zoals Turkije? Zo nee, waarom niet?

Bent u bereid de plannen voor een Europees Defensiefonds in de burn pit te gooien, nu vaststaat dat deze gebaseerd zijn op vooringenomen rapporten? Zo nee, waarom niet?

Indien de vorige drie vragen ontkennend worden beantwoord, waar bent u dan in hemelsnaam mee bezig? Solliciteert u soms voor een baan bij het Europees Defensiefonds omdat u bang bent voor een motie van wantrouwen?

Antwoord 7, 9 en 10

Zoals uiteengezet in het BNC-fiche, wordt de analyse van de Europese Commissie die ten grondslag ligt aan het EDF, door Defensie onderschreven. Betere (Europese) coördinatie en samenwerking op het gebied van onderzoek en ontwikkeling van defensie-capaciteiten kan marktfragmentatie verminderen, onnodige duplicatie voorkomen en efficiënte investeringen bevorderen. Een sterker Europees veiligheids- en defensiebeleid is ook in het strategische belang van Nederland. De voorstellen van de Commissie dienen bij te dragen aan het creëren van belangrijke randvoorwaarden hiervoor: een sterke Europese technologische en industriële defensiebasis en een open, competitieve en goed functionerende Europese defensiemarkt, waar ruimte is voor grensoverschrijdende deelname van het innovatieve MKB. Het EDF kan van belangrijke toegevoegde waarde zijn in het streven om als Europa meer verantwoordelijkheid te nemen voor de eigen veiligheid.

Vraag 8

Vindt u het niet verwerpelijk dat militairen zijn opgezadeld met een slecht salaris en defensieslachtoffers jarenlang moeten procederen voor een aalmoes, terwijl u wel graag de portemonnee trekt voor de krankzinnige defensieplannen? Zo nee, waarom niet?

Antwoord 8

Zoals beschreven in de Defensienota is het naast het investeren in mensen en manieren ook noodzakelijk om te investeren in middelen. Vernieuwing en innovatie zijn immers sleutelwoorden bij de doorontwikkeling van de krijgsmacht.

Het EDF wordt betaald uit de EU-begroting, waar Nederland aan bijdraagt, maar ook de vruchten van kan plukken. Het EDF kan in de toekomst een belangrijk instrument worden voor de instandhouding, modernisering en versterking van de huidige slagkracht en het voortzettingsvermogen. Dat is noodzakelijk voor de uitvoering van onze grondwettelijke taken en de inzet die daarvoor nodig is, zowel binnen Nederland als ook in NAVO-, EU- en VN-verband.

Vraag 11

Kunt u deze vragen tijdig en afzonderlijk van elkaar beantwoorden, zonder drogredenen en Haagse prietpraat? Zo nee, waarom niet?

Antwoord 11

Gelet op het verband tussen enkele van uw vragen (vragen 5 en 6, en 7, 9 en 10) zijn deze in samenhang beantwoord.